

Saksprotokoll

Organ: **Fylkesutvalet**

Møtedato: 23.08.2017

Sak nr.: 17/5705-4
Internt I.nr. 31454/17

Sak: 76/17

Tittel: **Regionreforma - ekspertutval**

Behandling:

Frå fylkesrådmannen låg det føre slik tilråding til vedtak:

Sett i lys av Stortinget sitt vedtak av 08.06.17 i høve regionreforma, det oppnemnde ekspertutvalet sitt mandat av 13.06.17, samt brev frå utvalet til fylkeskommunane av 29.06.17, ber Sogn og Fjordane fylkeskommune om at følgjande oppgåver vert vurdert overførte til dei nye regionane:

1. Regionale miljøvernoppgåver vert samla og lagt til fylkeskommunane. Det er gjennom nærliek og lokalt og regionalt engasjement vi best løyser regionale miljøutfordringar. Fylkeskommunane sitt ansvar innanfor kulturminnevernet er tett knytt til miljøvernombordet. Oppgåver som i dag ligg til ulike forvaltningsnivå bør samlast slik at små regionale miljøvernlege miljø og vert sett i samanheng. Ei regional politisk forankring av miljøvernoppgåvene vil også medverke til integrering og tilpassing av miljøvernet i høve regional utvikling, planlegging og arealforvaltning.
2. Regionale landbruks- og bygdeutviklingsoppgåver gjer krav på eit innbyggjargrunnlag og eit areal som gjer det mogleg å ivareta store nok fagmiljø. Framtidige fylkeskommunar bør overta desse oppgåvene samla, slik at ein kan samordne tilhøyrande oppgåveløysing med annan næringsretta innsats. Større regionar vil styrke kompetanse, kapasitet og funksjonalitet for den samla regionale landbruksforvaltninga.
3. Forvaltningsansvaret for naturressursar av regional karakter og med regionale konsekvensar, inkludert kraftkonsesjonar til småkraftverk og utnytting av mineralar, bør leggjast til regionalt folkevalt nivå.
4. Regionale barneverns-, ungdoms- og familievernsoppgåver (BUF-etat), som i dag ligg til etaten sine fem regionar, krev eit monaleg folketalsgrunnlag for å sikre gode fagmiljø og ei rasjonell funksjons-fordeling. Ansvaret for denne andrelinetenesta bør samlast og leggjast til det regionale folkevalde nivået. Den nye kommunestrukturen legg ikkje opp til at kommunane kan overta noko av det som i dag er andrelinetenesta innanfor BUF-etat.
5. Regionale tilskots- og forvaltningsoppgåver innan kulturområdet, som Norsk Kulturråd og Kulturdepartementet i dag forvaltar, og som går til regionale arrangement og institusjonar, bør samlast og leggjast til regionalt folkevalt nivå.

6. Ekspertutvalet bør vurdere korleis samfunnet bør innrette eigarskap og styring av sjukehusa spesielt og spesialisthelsetenestene generelt. Utvalet bør særleg vurdere i kva grad tida er moden for å avvikle dei regionale helseføretaka, for å i større grad å ansvarleggjere politisk side og skape ei lokal forankring gjennom å flytte makt og avgjerder attende til innbyggjarane. Ein bør og vurdere i kva grad dagens organisering ivaretak desentralisering og maktforskyving til dei pasientnære nivåa.
7. Ekspertutvalet bør vurdere korleis vi innrettar eigarskap og styring av høgskulesektoren. Utvalet bør vurdere i kva grad større fylkeskommunar kan få overført totalansvaret for institusjonar som tilbyr utdanning på bachelornivå, t.d. utdanning av sjukepleiarar og andre profesjonar som det regionalt er særstak interesse for i arbeidsmarknaden. Høgskulesektoren er ein viktig faktor i eit regionalt utviklingsperspektiv. Rolla som kontaktpunkt og lagspelar med regional høgskulesektor vil vere viktig for dei nye fylkeskommunane. Det bør difor vurderast ei tettare kopling og ev. overføring av styringsansvar for høgskulesektoren til dei framtidige fylkeskommunane.
8. Ekspertutvalet bør konkretisere aktuelle modellar for alt vedteken overføringa av sams vegadministrasjon, og gjere økonomiske og administrative konsekvensar av endringa kjende før Stortinget si vidare handsaming av oppgåvefordelinga til dei «nye» fylkeskommunane.
9. Ekspertutvalet bør også konkretisere/avklare kva ei meir forpliktande strategisk regional samfunnsplanlegging faktisk inneber for samarbeidet mellom fylkeskommunane og regional stat.

Endringsframlegg:

Fylkesordføraren sette fram slikt framlegg til nytt punkt i fylkesrådmannen si tilråding: Fylkesutvalet viser til oversending frå organisasjonen Samarbeidande kraftfylke, datert 10.08.17, og oppmodar Ekspertutvalet om å vurdere dette innspelet nærmare.

Arbeidarpartiet sette fram slikt framlegg til nytt punkt i fylkesrådmannen si tilråding: Fylkesutvalet understrekar at behovet for ei betre samordning av statleg regional struktur med fylkeskommunane sine grenser ikkje er knytt direkte til gjennomføringa av fylkessamanslåingar. Fylkesutvalet meiner Ekspertutvalet må vurdere behovet for eit arbeid som gjev ei tydelegare samordning av grensene for staten sine regionale etatar og dei nye fylkeskommunane.

Avrøyting:

Tilrådinga frå fylkesrådmannen og framlegga frå fylkesordføraren og Arbeidarpartiet vart samrøystes vedtekne.

Dette gir følgjande endeleg vedtak:

Sett i lys av Stortinget sitt vedtak av 08.06.17 i høve regionreforma, det oppnemnde ekspertutvalet sitt mandat av 13.06.17, samt brev frå utvalet til fylkeskommunane av 29.06.17, ber Sogn og Fjordane fylkeskommune om at følgjande oppgåver vert vurdert overførte til dei nye regionane:

1. Regionale miljøvernoppgåver vert samla og lagt til fylkeskommunane. Det er gjennom nærliek og lokalt og regionalt engasjement vi best løyser regionale miljøutfordringar. Fylkeskommunane sitt ansvar innanfor kulturminnevernet er tett knytt til miljøvernombordet. Oppgåver som i dag ligg til ulike forvaltningsnivå bør samlast slik at små regionale miljøvernlege miljø og vert sett i samanheng. Ei regional politisk forankring av miljøvernoppgåvene vil også medverke til integrering og tilpassing av miljøvernet i høve regional utvikling, planlegging og arealforvaltning.

2. Regionale landbruks- og bygdeutviklingsoppgåver gjer krav på eit innbyggjargrunnlag og eit areal som gjer det mogleg å ivareta store nok fagmiljø. Framtidige fylkeskommunar bør overta desse oppgåvene samla, slik at ein kan samordne tilhøyrande oppgåveløysing med annan næringsretta innsats. Større regionar vil styrke kompetanse, kapasitet og funksjonalitet for den samla regionale landbruksforvaltninga.
3. Forvaltningsansvaret for naturressursar av regional karakter og med regionale konsekvensar, inkludert kraftkonsesjonar til småkraftverk og utnytting av mineralar, bør leggjast til regionalt folkevalt nivå.
4. Regionale barneverns-, ungdoms- og familievernsoppgåver (BUF-etat), som i dag ligg til etaten sine fem regionar, krev eit monaleg folketalsgrunnlag for å sikre gode fagmiljø og ei rasjonell funksjonsfordeling. Ansvaret for denne andrelinetenesta bør samlast og leggjast til det regionale folkevalde nivået. Den nye kommunestrukturen legg ikkje opp til at kommunane kan overta noko av det som i dag er andrelinetenesta innanfor BUF-etat.
5. Regionale tilskots- og forvaltningsoppgåver innan kulturområdet, som Norsk Kulturråd og Kulturdepartementet i dag forvaltar, og som går til regionale arrangement og institusjonar, bør samlast og leggjast til regionalt folkevalt nivå.
6. Ekspertutvalet bør vurdere korleis samfunnet bør innrette eigarskap og styring av sjukehusa spesielt og spesialisthelsetenestene generelt. Utvalet bør særleg vurdere i kva grad tida er moden for å avvikle dei regionale helseføretaka, for å i større grad å ansvarleggjere politisk side og skape ei lokal forankring gjennom å flytte makt og avgjerder attende til innbyggjarane. Ein bør og vurdere i kva grad dagens organisering ivaretak desentralisering og maktforskyving til dei pasientnære nivåa.
7. Ekspertutvalet bør vurdere korleis vi innrettar eigarskap og styring av høgskulesektoren. Utvalet bør vurdere i kva grad større fylkeskommunar kan få overført totalansvaret for institusjonar som tilbyr utdanning på bachelornivå, t.d. utdanning av sjukepleiarar og andre profesjonar som det regionalt er særstak interesse for i arbeidsmarknaden. Høgskulesektoren er ein viktig faktor i eit regionalt utviklingsperspektiv. Rolla som kontaktpunkt og lagspelar med regional høgskulesektor vil vere viktig for dei nye fylkeskommunane. Det bør difor vurderast ei tettare kopling og ev. overføring av styringsansvar for høgskulesektoren til dei framtidige fylkeskommunane.
8. Ekspertutvalet bør konkretisere aktuelle modellar for alt vedteken overføringa av sams vegadministrasjon, og gjere økonomiske og administrative konsekvensar av endringa kjende før Stortinget si vidare handsaming av oppgåvefordelinga til dei «nye» fylkeskommunane.
9. Ekspertutvalet bør også konkretisere/avklare kva ei meir forpliktande strategisk regional samfunnsplanlegging faktisk inneber for samarbeidet mellom fylkeskommunane og regional stat.
10. Fylkesutvalet viser til oversending frå organisasjonen Samarbeidande kraftfylke, datert 10.08.17, og oppmodar Ekspertutvalet om å vurdere dette innspelet nærmare.
11. Fylkesutvalet understrekar at behovet for ei betre samordning av statleg regional struktur med fylkeskommunane sine grenser ikkje er knytt direkte til gjennomføringa av fylkessamanslutningar. Fylkesutvalet meiner Ekspertutvalet må vurdere behovet for eit arbeid som gjev ei tydelegare samordning av grensene for staten sine regionale etatar og dei nye fylkeskommunane.

